

Projekt na záchranu megalitické památky

Kounovské kamenné řady

Realizátor projektu:

Klub psychotroniky a UFO
Borská 19, Plzeň
CZ 320 22
IČO : 45334871
e-mail: kpufo@kpufo.cz
internet: <http://www.kpufo.cz>

Vedoucí projektu:

Jaroslav Heřus
Louny, Parašutistů 2674, CZ 440 01
tel.: 415671111, mobil: 603/592091

Situace

Přestože jsou kounovské kamenné řady (Kounov – 18 km jihozápadně od Loun - viz *Příloha č. 1, 3*) světoznámou archeologickou památkou (zmínky o ní jsou ve všech turistických publikacích i v cizině), dochází stále k devastaci této významné památky z doby prehistorické. V zahraničí, v zemích Evropské unie jsou přitom tyto památky (*Velká Británie – Stonehenge, Francie – Carnacké kamenné řady, a další v SRN, Dánsku, aj.* – viz příloha č. 2) velice chráněny a jsou centrem světového cestovního ruchu. Podle jejich vzoru chceme též zachránit zbytky této památky.

Hlavní cíl projektu

Záchrana archeologické památky.

Dílčí cíle projektu

Zvýšení cestovního ruchu v oblasti bývalých okresů *Louny, Kladno, Rakovník*

Cílová skupina

Domácí i zahraniční turisté, školní výpravy, zájezdy cestovních kanceláří, badatelé

Kdo bude projekt realizovat

Klub psychotroniky a UFO Plzeň – celostátní badatelská organizace, jejíž sekce *Megalit* se zabývá památkami megalitické kultury v terénu, jejich objevováním, zkoumáním, záchranou a péčí o ně. Její členové mají za sebou řadu badatelských akcí v zahraničí. Sekce soustřeďuje veškeré informace o této problematice a zpřístupňuje je veřejnosti na internetu v *Albu megalitických památek v ČR* (<http://www.kpufo.cz/oblasti/meg/album>)

Vedoucí projektu: *Jaroslav Helšus* – dlouholetý badatel v oblasti megalitických staveb, člen KPU, spoluautor odborné publikace o této problematice (*„Kamenné otazníky“, Svojtka a Vašut, Praha 1992 – viz příloha č.5*)

Odborný dozor: PhDr. Jiří Waldhauser, CSc., archeolog, vědecký pracovník a spisovatel

Časový rozvrh projektu

V roce 2005:

- Získání pozemku 12 ha, na kterém jsou kounovské kamenné řady,
- Okamžitý zákaz těžby dřeva, který probíhá neustále a při tom dochází k devastaci řad, přestože je to uznaná památka.
- Geodetické zaměření pozemku
- Vykoupení dřeva na pozemku – postupné šetrné kácení stromů.

Projekt na záchranu kounovských kamenných řad

- Postavení dvou vyhlídkových teras (bezbariérových) z pokácených stromů, povolení ochránců přírody, stavební povolení
- Úprava řad – očištění od náletového křoví.

Rok 2006

- Propagace lokality ve školských zařízeních, muzeích, v organizacích, zabývajících se cestovním ruchem - informační centra, cestovní kanceláře naše i zahraniční – letáčky, prodej DVD, přednášky
 - Propagace na internetu.
 - Dle archivních materiálů uspořádání řad do původního stavu - kde to bude možné, (zrekonstruování několika kompletních řad, kruhů a jednotlivých kamenů)
 - Vysazení estetického a ochranného živého plotu okolo pozemku z habrů a buků (zpevnění srázů kořeny rostlin)

Rok 2007

- Přednáškové turné o megalitických památkách v oblastech výskytu těchto památek a ve velkých městech
 - Vydání publikace o kounovských řadách. (je připravena k druhému, doplněnému vydání publikace „Kamenné otazníky“ – 1. vydání rok 1991)
 - Vydání publikace a CD-ROM o megalitické kultuře v ČR ve srovnání se světovými památkami a upozornění na další české lokality.
 - Postavení nezamykatelné dřevěné závory na cestě napříč řadami
 - Zpevnění přístupových cest k pozemku
 - spolupráce se spolky, zabývající se turistikou (Klub českých turistů), vlastivědné spolky
 - Doplnění naučné stezky.
 - Zakreslení přístupu k řadám do propagačních map.
 - Trvalá údržba řad během roku

V dalších letech:

- Údržba řad od náletových rostlin
- 2 x ročně zastřihávání živého plotu
- údržba vyhlídkových plošin a závor na cestě
- přednášková a propagační činnost

Rozpočet projektu

Administrativa, telefony, poštovné, účetnictví, bankovní poplatky, atd.	50 000 Kč
nářadí: křovinořezy, krumpáče, lopaty, kolečka, nůžky na živý plot, rukavice	40 000 Kč
Vydání informačních a vzdělávacích publikací náklad 3000 ks)	
- barevný leták A4	30 000 Kč
- vydání publikace	300 000 Kč
Přednášková činnost (cestovné, odměny lektorům)	70 000 Kč
Odměny 10 pracovníkům – dohody o provedení práce – za 2 měsíce – celkem: 8,5hod x 20dní x 10lidí =1700 hodin za 50 Kč x 2 měsíce za hodinu tedy 170 000,- Kč, trvalá údržba 4 lidi o víken-	246 800 Kč

Projekt na záchranu kounovských kamenných řad

dech 600 hodin za rok tedy 76 800,-Kč	
Cestovné pracovníků na místo z Loun 40 km osobním autem (92 jízd) (10 Kč za 1 km)	36 800 Kč
Odměna za odborný dozor	10 000 Kč
Vykoupení dřeva na pozemku	300 000 Kč
Postavení 2 vyhlídkových plošin a 2 závor	100 000 Kč
Sazenice živého plotu	100 000 Kč
Zpevnění přístupových cest (kamínky, štěrk)	100 000 Kč
Geodetické zaměření	40 000 Kč
Celkem náklady	1 423 600 Kč

Možné finanční zdroje

Klub psychotroniky a UFO je nezisková organizace, která žije pouze z členských příspěvků svých členů. Na financování tohoto projektu může poskytnout jen nevelké prostředky. Pokud bude projekt přijat, budou se jeho členové snažit o získání grantů od Ústeckého kraje, Středočeského kraje, Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) a Ministerstva kultury (MK), od místních podnikatelských kruhů, zainteresovaných na propagaci, reklamě a zvýšení cestovního ruchu.

Zisk

- Rozšíření turistického ruchu a vznik s tím souvisejících služeb.
- Nabídka práce a zakázek pro místní firmy.

Vlastní hodnocení projektu

Projekt bude úspěšný, pokud se povede zastavit těžbu dřeva v místě kounovských řad a zahájí se jejich očištění a zrekonstruování.

Úspěšnost bude díky propagaci a následné návštěvnosti našich i zahraničních turistů a prodeji všech publikací. Díky tomuto projektu dojde k osvětě problému megalitických památek a následně k záchraně dalších lokalit.

Informovanost veřejnosti o projektu

Informační letáky, publikace, články v tisku, internet, místní televizní a rozhlasové stanice, spolupráce s celostátními TV stanicemi, přednášky.

Co se stane, když bude projekt realizován

- Dojde k záchraně archeologické památky světového významu
- Zvýší se cestovní ruch v oblasti s největší nezaměstnaností

Co se stane, když nebude projekt realizován

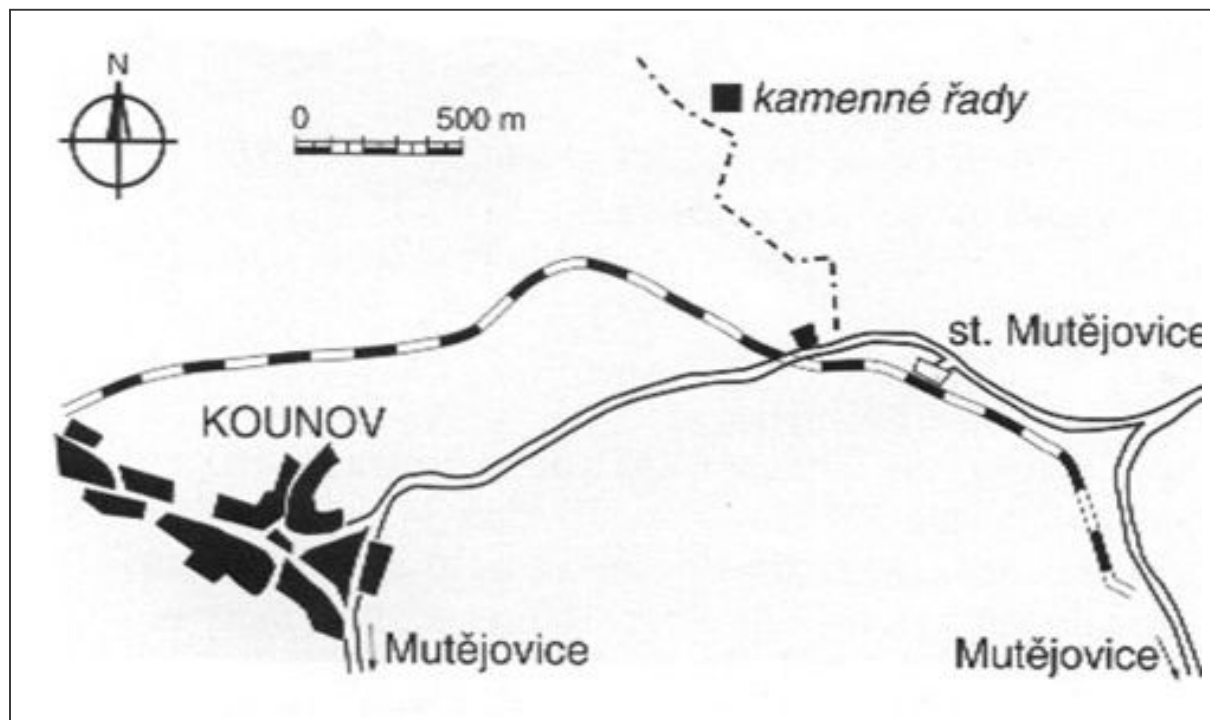
- Dojde k totálnímu zničení významné archeologické památky
- Ztratí se šance na oživení cestovního ruchu v budoucnu

Přílohy

- 1) Mapa umístění kounovských řad
- 2) Nejznámější megalitické památky v Evropě (Carnac – Francie, Stonehenge, GB)
- 3) Situační plán kounovských kamenných řad
- 4) Fotografie současného stavu řad a dřívější podoby řad
- 5) Titulní stránka publikace
- 6) Cílový stav a prvky úprav
- 7) Vyjádření odborného dozoru
- 8) článek z časopisu National Geographic *Křížek, M.: Kounovské kamenné řady. National Geographic ČR, říjen 2004, Sanoma Magazines, Praha, s. 14*
- 9) Kamenné řady na Rovině. In: Kol. aut.: Album megalitických památek v ČR.
<http://www.kpufo.cz/oblasti/meg/album/kartoteka/mkounov/mkounov.htm>

Příloha:

1. Mapa výskytu kounovských řad

2. Nejznámější megalitické památky v Evropě

Kamenné řady v Carnacu (Francie)
- pohled na řady z vyhlídkové plošiny

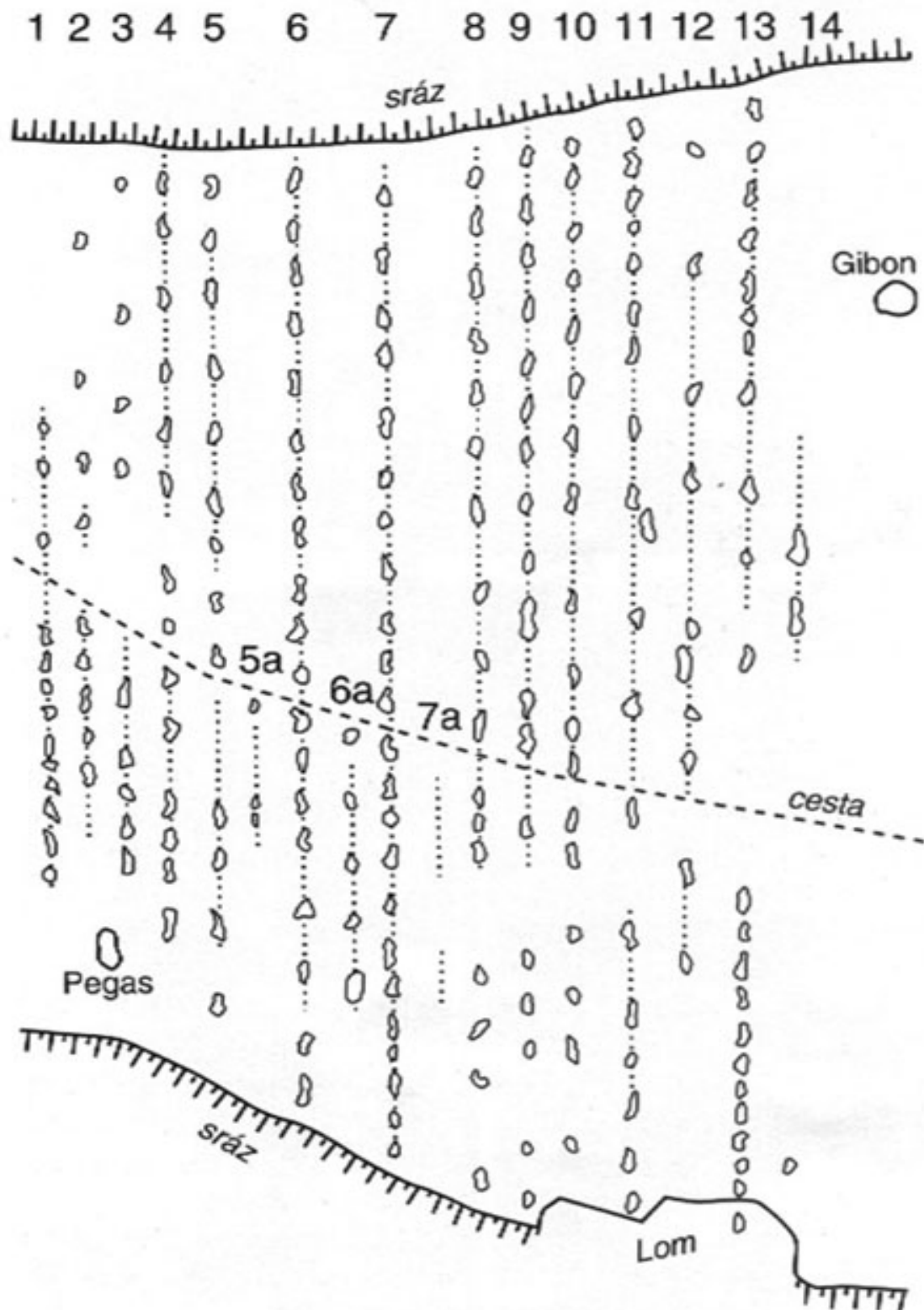
Kamenná observatoř Stonehenge (GB)

Kamenné řady v Carnac (Francie)

- řádně chráněné - oplocené a očištěné! Vzorová lokalita, kterou ročně navštíví 50 tisíc zahraničních turistů.

3. Situační plán kounovských kamenných řad

Patrné valy bez vyčnívajících kamenů jsou naznačeny tečkovanou čarou.

4. Fotografie současného stavu řad a dřívější podoby řad

Část jedné z řad

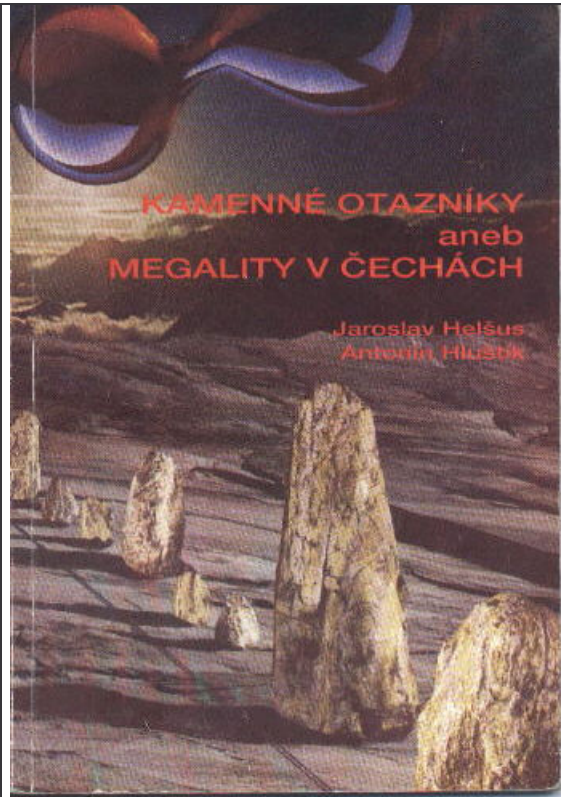

Původní tvar řad

5. titulní stránka publikace z roku 1991

Helšus, J. – Hlušík, A.: Kamenné otazníky aneb Megalidy v Čechách.

Svojtka a Vašut, Praha, 1991

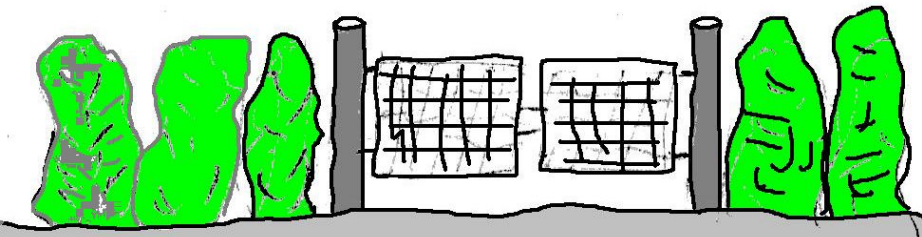
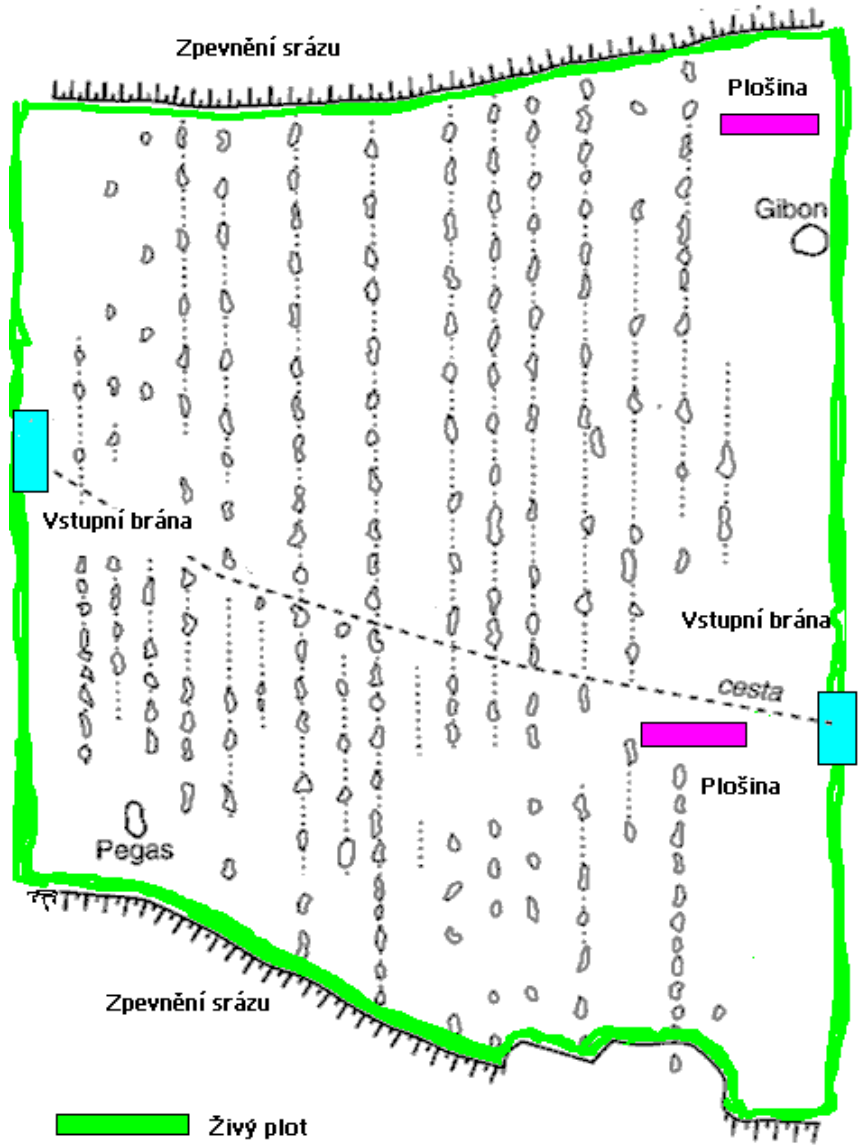

6. Cílový stav a prvky úprav

Možný vzor jednoduché technologie vyhlídkové plošiny

Projekt na záchranu kounovských kamenných řad

<p>Vstupní brána</p>	
<p>Cílová úprava areálu</p> <p>Výška živého plotu do 180 cm.</p> <p>Plošiny jsou na úrovni plotu.</p>	

7. Vyjádření odborného dozoru

Kounovské kamenné řady na náhorní plošině Rovina (kóta 525,2 m) v oblasti Džbánské vrchoviny, jihozápadně od Loun, byly a průběžně stále jsou objektem zájmu odborníků, amatérů i místních obyvatel. Z odborníků to byli především archeologové, kteří se pokoušeli svými metodami zjistit stáří a účel těchto megalitických útvarů. Postupně se do objasňování otázek, spojených s kounovskými kamennými řadami, zapojili i další specialisté, ať již to byli vědečtí pracovníci různých institucí, či nadšení soukromí badatelé.

Veškeré dosavadní výsledky, úvahy a spekulace, které se problematiky týkají, lze nalézt v populárně-vědecké publikaci (1), kde jsou shrnuty výsledky, týkající se tohoto i dalších podobných objektů v Čechách. O tom, že doposud není vůbec jasno v názorech na stáří a účel uvedených kamenných řad, vypovídá i pasáž v publikaci (2). Přezíravé názory na kounovské kamenné řady vyplývají zejména z neexistence doložitelných archeologických památek z období pravěku.

Proto se diskutuje, zda byl tento záhadný objekt posvátným hájem, tržištěm, mezemi plůžin, polí, astronomickou pozorovatelnou, závodištěm, kalendářem, obětištěm apod.

Co je podstatné, je to, že dosud stále není známé stáří těchto řad. Archeologický výzkum z r. 1976 (dr. J. Waldhauser a dr. E. Pleslová) zjistil mezi řadami stopy po orbě neznámého stáří a úlomky keramiky z konce 15. stol. a z novověku. Tyto nálezové úrovně však byly prokazatelně mladší, než byla doba rekonstrukce řad. Je třeba se zmínit i o blízkosti keltského Hradiště na Rovině i o tom, že okolí Roviny bylo osídleno nepřetržitě již od paleolitu. Dosud byl problém studovaného objektu řešen z hlediska archeologického, historického, geologického, petrografického, využívaly se údaje pamětníků, zahraniční analogie a diskutovaly se astronomické aspekty (1).

V souladu se záměrem, že je třeba do řešení problémů zapojit obory, které se doposud na vyjasňování dvou základních otázek - stáří a účel kamenných řad – nepodílely, byly z iniciativy badatelů a archeologa dr. J. Waldhausera a terénní pomoci pracovníků Okresního muzea v Lounech provedeny další různé výzkumy, sondáž, odběr vzorků pro pylovou analýzu, i měření geologických zlomů. (3)

Hypotézu o pravosti kamenných řad, tedy o jejich větším stáří než minimálně středověkém, opírají badatelé Helšus a Hlušík o tato fakta:

- odlišnost materiálu použitého kamene oproti místnímu podloží
- velké množství vynaložené práce pro dovoz mnoha tisíc tun kamene, což je nelogické pro ohraničení úzkých políček, ba spíše záhonů, pokud by kameny sem měly být dopravovány pro tento účel odjinud.
- kounovské kamenné řady nebyly postaveny náhodně a tvoří s ostatními řadami v okolí soustavu staveb. Podle výsledků měření J. Helšuse a kol. v roce 2001 a 2002, další kamenné řady na Klučku, Nečemic I. i II., i u Kounova, směřují do jediného bodu v obci Lipno a to na vzdálenost 10 a více km. (3)

Lokalita si z hlediska těchto faktů rozhodně zaslouží odbornou pozornost, vedle nesporné atraktivity pro laickou veřejnost. Bylo by proto nenahraditelnou ztrátou o tuto lokalitu přijít a uvedený projekt je potřebným krokem k jejímu zachování, ochraně a zároveň představení široké veřejnosti.

Literatura:

(1) Helšus, J. – Hlušík, A.: Kamenné otazníky aneb megality v Čechách. Svojtka a Vašut, Praha, 1991

(2) Sklenář, K.: Slepé uličky archeologie. Praha, 1995

(3) Kol. aut.: Album megalitických památek v ČR.

<http://www.kpufo.cz/oblasti/meg/album/kartoteka/mkounov/mkounov.htm>